XII-ik évfolyam. 23-dik szám. Köszeg, 1892. junius 5-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. *Egyes szám ára 10 kr.* Megjelenik minden vasárnapon.

Szerkesztőség: a táblaház iskola-utczai részében. Kéziratok, levelek s egyéb a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők. *Kiadói iroda:* városkör 81. sz. a nyomdában.

Előfizetési pénzek és reclamatiók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Éljen a király!

A pünkösdi ünnepeket az idén kiegészíti egy más szép ünnep: Magyarország apostoli királya koronázásának negyedszázados jubileumi ünnepe. A kereszténység ünnepét követi egy nagy nemzeti ünnep: a sokat hányatott magyar nemzetnek egy nagy örömünnepe.

Junius hó 8-án telik be egy negyedszázados időszak, melynek kezdetén a nemzet Szent István koronáját királya fejére tette; akkor lesz huszonöt éve, hogy egy szent és erős kapocs létesült, mely a nemzetet uralkodójával törvényesen és elválaszthatatlanul egybefűzi. Huszonöt év óta király és nép örömben és búban osztozik; együttérez, együtt fáradozik a nagy feladat megoldásában: közös boldogulásuk megalapitásában. A történelemben nem sok példa van arra, hogy király és nemzet olyant és annyit tegyen egymásért, mint a mire és a mennyire képes volt dicsőségesen uralkodó I. Ferencz József király és a magyar nemzet. Megértette egymást a kettő és kéz a kézben indultak egy hosszu utra, mely most egy negyedszázados dicső ciklusban végződik.

Nem tartozhatik e lap keretébe annak felsorolása, hogy ez évek hosszu során át mi minden történt király és nemzet között; de annyi bizonyos, hogy e ciklus eseményei ragyogó betükkel lesznek beirva a történet lapjaira és a késő nemzedékek arról fognak meggyőződést meriteni, hogy I. Ferencz József Magyarország apostoli királyának uralkodását nagy bölcsesség, atyai jóság és a legalkotmányosabb érzület jellemzé.

Az ő szive most is telve van nemzetéhez való szeretettel, az ő lelke megtelik ünnepi hangulattal a küszöbön levő koronázási jubileum alkalmából, a mikor az egész magyar nemzet arra készül, hogy minél fényesebb, minél impozánsabb és minél melegebb formákban adjon kifejezést királya iránt való nemes lelkesülésének. Kőszeg lakossága sem fog késni loyalitásának és tántaritbatatlan szeretetének külső jelek benvaló kifejezésében. Harangok zúgása, nemzeti szinü zászlók vig lengése fogja hirdetni a nagy nap jelentőségét. Ünnepies istentiszteleten megjelenve hő imát fogunk mondani a nemes király és — fájdalom — búval terhelt felséges nejének hőn óhajtott jóléteért és boldogulásaért. Mindkettő kiérdemelte a nemzet háláját, a magyar nép szeretetét. E szeretet őrködni fog a felséges uralkodó par élete felett; a szeretet kisérni fogja a fölkent fejedelmet és a magyar nemzet védő angyalát — a sirig.

Legyen a szerdai nap igazi örömnap Kőszeg városában és ülje meg azt minden fia e városnak lelkesedéssel és a hozzá illő loyalitással.

Éljen a jó király!

Éljen szeretett királyasszonyunk!

Kamarai jelentés.

A soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara kerülete kereskedelmi, ipar- és forgalmi viszonyairól a kereskedelemügyi ministerhez mult évi jelentését küldte be, melyben *általános visszapillantás* czim alatt a következő figyelemre méltó sorokat találjuk:

Midőn a közelmult 1891. közgazdasági év rövid tömör vonásokban való ecsetelése czéljából, végig futtatjuk lelki szemeinket annak kereskedelmi-, ipari- s forgalmi viszonyain, nemzetgazdasági vivmányain s politikai alakulásain: nem csak az időbeni távolság rövidségénél, de minden egyéb mozzanatot meghaladó nagy fontosságuknál s a messze jövőbe kiható horderejüknél fogva is, az év utolsó hónapjának kimagasló alkotásain akad meg tekintetünk.

Mert a mire mult évi jelentésünk során, támaszkodva Nagyméltóságod határozott, irányszabó elvi kijelentéseire s a nemzetközi kereskedelmi és vámpolitika terén észlelhető kedvező áramlatra, csak mint reménytkeltő, biztató kezdeményezésre mertünk utalni: az a jelentésünk tárgyát képező évben befejezett, korszakalkotó ténnyé vált.

1891. évi deczember hó 6-án aláiratott a Német birodalommal kötött kereskedelmi és vámszerződés, aláirattak az Olaszországgal és Belgiummal kötött kereskedelmi s hajózási szerződések, deczember hó 10-én pedig aláiratott a Svájczczal kötött kereskedelmi szerződés.

S ezen „mentő tett“, — a mint a németek ifju császárja a mult év ezen legnagyobb közgazdasági vivmányát igen jellemzően nevezé, — egyszerre eloszlatá azon nyomasztó hangulatot, mely a fennállott kereskedelmi s vámszerződések elközelgő lejárata következtében, egész forgalmi s kereskedelmi életünket uralá.

Ép azért e napok arany betükkel fognak bevésetni korunk nemzetgazdasági történetének ércztábláira s hosszu időre kimagasló határkövét képezendik Középeurópa közgazdasági fejlődésének.

Mert ezen napoktól fog számittatni az utolsó tizenkét év folyamán nemcsak Európában, de Eszak-Amerikában is elhatalmasodott védvámos áramlat elmaradhatlan apálya; ezen napoktól fog számittatni a védvámos rendszer s az avval karöltve járó elzárkózó kereskedelmi s vámpolitika védszárnya alatt lábra kapott s általuk dédelgetett önző osztályérdekeknek, a közjólét érdekében való mellőzése; ezen napoktól fog számittatni az oly soká elnyomott, kigunyolt, üldözött szabad kereskedelmi politika eszméjének ujraéledése, tértfoglalása hóditó előretörése.

Mert nem ámitjuk magunkat; a szabad kereskedelmi politika eszméjének végdiadalától ez idő szerint még nagyon távol állunk.

De ez nem lohaszthatja le lelkesült örömünket, miután belátjuk: hogy a középeurópai kereskedelmi és

TÁRCZA.

Korona és koronázás.*)

Az emberiség legrégibb idejétől fogva mindenkor ugy tekintette a koronát, mint valaminek a fejét, csúcspontját, és azt, a ki koronát viselt, kitünő embernek, a korona adományozását kitüntetésnek vette. Igy lett egyszerü fejdiszből az előkelőség, majd a fejedelemség jelvénye.

Az emberek őskorában, midőn a korona az istentisztelettel függött össze, máris bizonyos ünnepélyesség viseletéhez füződik, de pompásabb kiállitása és értékesebb anyaga majdnem kizárólag ama korra esnek, midőn a fejedelmi méltóság jeléül adományozták egymásnak azok, a kik a világ sorsát kezökben tartották.

Előbb világi fejedelmek osztogatták kegyük jeléül, ugy, a mint ma gyürüket és melltűket osztogatnak; de csakhamar beáll az az állapot, midőn a római pápák adják, mint a gondviselés által reájuk ruházott erkölcsi hatalom fokozatos világi gyakorlásának jelvényét, melylyel együtt jár a felkenés s a megkoronázás.

A korona adományozása immár ezzel a jelentőséggel birt, midőn a tizedik század végén a magyar nép fejedelmei hajlandóságot mutattak, hogy a keresztyénséget felvegyék és igy országuk a keresztyén országok sorába lépjen. Rómába fordulnak koronáért, miként azt mindazok a megtérő népek cselekedték, a kiknek fejedelmei a királyi czimre törekedtek.

István a királyi czimre azért törekedett, mert az igénytelenebb és kevésbbé ismert fejedelmek mind arra törekvének, hogy igy a királyi czim birtokában annál hatalmasabbaknak és önállóknak nézzük őket. Rómába pedig országának függetlensége érdekében fordult. Akkor ugyanis két hatalom volt a világon, melynek jogában állott a királyi méltóság jelvényet osztogatni. Ezeknek egyike a *pápa* volt, a keresztyenség egyetemes feje, másika a *német császár*, mint a római szent birodalom fejedelme. István egy ideig ingadozott, de azután a pápához fordult, mert ennek kizárólag egyházi hatalmától nem kellett féltenie országának önállóságát. E fontos elhatározás, melynek következményei kihatnak nemzetünk egész fejlődésére, István fejedelemségének 3-ik évében, 999-ben történt.

A királyi czim és korona kieszközlése végett egy oly férfiut küldöttek Rómába, kinek neve a magyarországi térítés terén csaknem oly hatalmas hangzásu, mint magáé István királyé.

E férfiu *Asztrik* volt, pannonhalmi főapát és kijelölt kalocsai püspök, a ki küldetését ügyesen és bölcsen oldotta meg. Azelőtt hazamosb ideig tartózkodván Rómában, jól ismerte *II. Szilveszter* pápát, a ki már ifju korában egyike volt kora legtanultabb és legszellemesebb egyházfejedelmeinek. Mielőtt Asztrik sajátképeni kérését előterjesztette volna, arra törekedett, hogy a pápát a magyarok fejedelme iránt kedvezően hangolja. Élénkén irta le apostoli buzgalmát és még élénkebben ama fontosságot, melylyel a harczias és daliás magyar nemzet megtérése bir és ama szerepet, melyre ennek folytán a még mindig fenyegetett keresztyénség keblében hivatva van.

Azután kérte a pápától az egyházi hatóságok engedélyezését, a király számára pedig a koronát. A pápa örömmel teljesité Asztriknak minden kérelmét és nemcsak hogy megerősitette egyházi intézkedéseit, hanem egyuttal őt és utódait felruházta azzal a hatalommal, hogy az egyház ügyeiben teljesen szabadon rendelkezhessenek. Ezzel átadta neki a Boleszláv lengyel herczeg számára immár régibb idő óta készen tartott *koronát*. Egyuttal még kettős keresztet küldött Istvánnak buzgó apostoli működése jutalmául, s mindezt egy meleg hangon irt levél kiséretében.

Asztrik a királyi jelvényekkel az 1000-ik év nyarának kezdetén tért vissza István fejedelemhez, a ki magát a koronával augusztus 15-én Esztergomban a magyarok első királyává megkoronáztatta.

Királyaink közül mindig, csak az volt az igaz magyar király, a ki István koronáját birta és magát vele meg is koronáztatta. István megkoronáztatása tehát államjogi fejlődésünk egyik legnevezetesebb eseménye volt.

Sajnos, e koronázás lefolyásáról alig birunk teljes képpel, mert sem egykoru, sem későbbi kútfők meg nem emlékeznek többről, mint pusztán annak megtörténtéről.

Annyi azonban kétségtelen, hogy az első koronázás alkalmával már nyomára akadunk a király egyik fontos koronázási kötelmének, a *hitlevél* kiadásának. Szent István ugyanis oklevélbe foglalta a koronázáskor tartott országgyülésen hozott végzéseket és azokat aláirásával és pecsétjével látta el, ezzel is mutatni akarván szándékát, hogy e törvényeket minden körülmények között megtartani akarja.

Hasonlókép látjuk kifejlődni István király utódainál a koronázással összefüggőleg a koronázási eskü intézményét. Egyesekről (Aba Sámuel és Salamon királyokról) határozott följegyzés is maradt reánk, mint a kik István király oklevelét esküvel megerősitették.

Ugyanigy esküdtek II. Endre király utódai az arany bullára, sőt Kálmán és II. István királyok még Dalmáczianak is tettek külön esküt, a mit nyilván meg inkább

*) Latkoczy Mihálynak Ipolyi Arnold és többek után e czim alatt irt alkalmi müvéből. Megjelent Budapesten és Eperjesen Divald Károly fiai kiadásában.

vámszerződések korszakalkotó épülete, csak az utolsó évtized védvámos áramlata által teremtett alapon épülhetett fel; hogy az évtizedes közgazdasági s vámháboruk alatt az egyes országok határain fokról-fokra emelt elzáró korlátok, nem hullhattak a szabadelvübb felfogás első fuvalatára porba s hogy a várva-várt irányváltoztatás, különbeni közgazdasági rázkódtatások nélkül, csak fokozatosan vihető keresztül.

Ép azért örömmel üdvözöljük a középeurópai államok ezen szerződéseken alapuló közgazdasági szövetségét.

Üdvözöljük, mint a hova-tovább tarthatlanná vált kereskedelmi s vámpolitikai helyzet ez idő szerint egyedül lehetséges kedvező megoldását; üdvözöljük, mint az évtizeden át folyton fokozódó mérvben duló nemzetközi közgazdasági harcz óriási területen való beszüntetését; üdvözöljük mint a világbéke egy ujabbi, mélyreható biztositékat.

Hisz ezen szerződéses kereskedelmi s vámszövetség közel száznegyven millió fogyasztó által lakott s majd nyolczezer millió forint értékü kereskedelmi forgalommal biró országok területére terjed ki s óriási méreteinél fogva ellenálhatlan vonzerővel kell, hogy birjon, a közelében fekvő, nevezetesen a Kelet kisebb államaira nézve.

A mi azonban ezen szerződések legnagyobb vivmányát képezi, ez az, hogy teljes tizenkét esztendőre biztositják a szerződéses viszonyba lépett országok kereskedelme, forgalma s ipara számára a szerződésileg megállapitott kereskedelmi, forgalmi s vámviszonyok állandóságát.

Mert bármily áldozatokat követeljenek is ezen szerződések egyik-másik irányban; bármily terheket rójának is a kereskedelem s ipar egyes ágaira: maga azon körülmény, hogy az eddig folyton ingadozó közgazdasági helyzetet szilárd alappal cserélik fel, hogy a kereskedelem s forgalom számára biztos számitási alapot teremtenek s hogy ugy a mezőgazdaságnak, mint az iparnak óriási fogyasztási területet nyitnak meg, felér minden áldozattal, ellensulyoz minden terhet.

Csakhogy a kereskedelem, forgalom és vámügy terén teremtett ezen kedvező helyzet s az általa nyujtott biztos számitási alap, reánk nézve ez idő szerint még felette problematikus értékkel bir.

Mert a szerződéses államok ezen szerződések által kezdeményezett szorosabb közgazdasági csatlakozásának egyik természetszerü előfeltétele, a termelési viszonyok bizonyos mérvü azonossága.

E viszonyok között első helyen emlitendő a valuta azonossága, mely nélkül a szerződések által nyujtott előnyök s kedvezmények teljes kihasználása gyakorlati képtelenség.

E tekintetben pedig a szerződéses államokkal szemben nagy hátrányban vagyunk, mert rendezetlen s folyton ingadozó valutánk, a szerződések által látszólag teremtett állandóságot részben vagy egészen illuzoriussá teheti.

Valutánk rendezését tehát ez idő szerint már nemcsak a monarchia pénzügyi tekintélye követeli, de követeli azt összes közgazdasági tényezőink jövő fejlődése is, mely rendezett valuta nélkül képzelhetetlen.

S szerencsére, hazánk jó csillaga e válságos időben oly férfiut állitott pénzügyeink élére is, ki nemcsak teljes tudatával bir az osztrák-magyar monarchiára e tekintetben várakozó becsületbeli kötelezettségnek s elhárithatlan feladatnak; hanem ezen becsületbeli kötelezettség beváltását, ezen feladat megoldását fel is vevé legközelebbi munkaprogrammja keretébe.

Reméljük, hogy legközelebbi jelentésünk során már a valuta-rendezés kérdéséről is, mint bevégzett tényről fognunk beszélhetni; a mint ez alkalommal, hála Nagyméltóságod erélyének és lankadatlan buzgalmának, a kereskedelmi s vámszerződések kérdésének ép oly kedvező, mint örvendetes megoldásáról emlékezhettünk meg.

Áttérve már most a kamarakerület forgalmának, kereskedelmének és iparának rövid jellemzésére, a közelmult évet mindezen tényezők szempontjaból általában kedvezőnek mondhatjuk.

Az őstermelés s a vele összefüggő kereskedelem az 1891. év küszöbét meglehetősen kedvező viszonyok között lépte át. Mert bár az előző év bő termése, az 1890. év kiviteli évadja alatt tetemesen megcsappant, még mindig elegendő készletekkel rendelkeztünk arra nézve, hogy az immár szükebb mederben mozgó keresletnek minden irányban megfelelhessünk. Az ez alapon fejlett s meglehetősen állandó árak mellett folyó üzletnek, melyet csak az időközönkint beállott nagy havazások s az ezek következtében ismételten fennakadt közlekedés szakitottak meg rövidebb időre, a tavasz beálltával azonban hirtelen vége szakadt. Mert az óriási hótömegek elolvadásával csakhamar kitünt, hogy az őszi vetések legnagyobb része, nemcsak nálunk, de Európaszerte nevezetesen Franczia- és Oroszországban sokat szenvedett a szokatlan erős téli fagyok által, a mi a gabonaárak rohamos emelkedését s evvel arányban a gabonaforgalom teljes ellanyhulását vonta maga után. A száraz, eső nélkül szükölködő tavasz s a legkedvezőtlenebb időjárási viszonyok között foganatositott aratás s takarodás, valamint Franczia ország gyenge s Oroszország határozottan rosz termése, még fokozák ezen folyton felfelé irányuló ármozgást, elannyira, hogy a kiviteli évad elején s derekán, tiz év óta nem észlelt gabonaárakat jegyezhettünk. Kamarakerületünknek szerencsére meglehetősen jó termése, egyes megyékben, mint például Sopronmegyében, éponséggel kitünő aratása volt, s ha általánosságban nem is értük el az 1890. év hozamának magas számadatait, kiegyenlité a mennyiségi veszteséget az árak szokatlan magas állása. A termelési s arutási viszonyok ilyetén alakulása következtében az 1891. év őszi kiviteli évadja felette élénkén indult meg s hónapokon át megfeszitett tevékenységben tartá kereskedelmi köreinket. Ezen tevékenység közepette, sajna, ismét mindazon nehézségekkel s akadályokkal kelle megküzdeniök, melyek kereskedelmünk s forgalmunk oly régi panaszát képezik s melyekre ennélfogva a gabonakereskedés részletes tárgyalásánál kötelességünkhöz hiven ujból vissza fogunk térni.

(Folyt. következik.)

HIREK.

— **Rendkivüli városi közgyülés** Néha csak akad tárgy, melynek elintézése végett rendkivüli közgyülést kell összehivni. Mostanában is ugy volt. Szokatlan időben, kedden volt egy ilyen gyülés. A polgármester jelentést tett Ferencz Ferdinand és József főherczegek itt időzéséről, továbbá arról, hogy a halottszállitó kocsi 316 frtnyi költség mellett kijavittatott és a városnál egy pár lovat adtak el 210 frton, 532 frton pedig vettek egy párt. — Megemlékezett a polgármester Wallner Ignácz nyugalmazott kőszegi tanitónak elhunytáról és ennek 600 frtnyi kegydijának kifizetését a közgyülés beszüntette. — Radó Kálmán főispán jubileumi ünnepére Turcsányi Lajos, Korchmáros Menyhért, Kroller Miksa és Steierlein Gábor személyében küldöttséget meneszt a közgyülés. — Polgármester beterjeszti a honvédkaszárnya osztályozása ügyében fölvett bizottsági tárgyalás jegyzőkönyvét és egyéb ez ügyre vonatkozó iratokat. Ezek szerint most már a kaszárnyában szükséges átalakitásokat foganatba veszik. — *A kőszeg-szombathelyi vasut* felügyelő-bizottságába a város részéről Tipka Ferencz polgármester küldetett ki. — A városkapitány 8 heti szabadságidejének meghatározására a főispán által felhiva a közgyülés az első 4 hetet föltétlenül megadandónak tartja s a helyettesitő Gábriel György jegyzőnek 30 frtnyi tiszteletdijat helyez kilátásba; a második 4 hétre, ha a városkapitány addig nem foglalná el hivatalát, ez a sajátjából tartoznék helyettesitőnek a 30 frtot megfizetni. Minden esetre különös egy határozat.

— **Templomi zene.** A jubileumi istentisztelet alkalmával a benczék templomában előadásra kerül Dohnal P. Te Deum a, Zangl G. miséje; *Graduale, saleum fac regem*, Brossig-tól; offertorium *Ave Maria*, Lisztől; végül a *király himnusz*.

— **Kirándulások.** A helybeli tanintézetekben a koronázási jubileum ünnepe alatt szünetet tartanak és azt istentiszteleten kivül kirándulásokkal ülik meg. A gimnaziumi ifjuság az Irottkőn át kerülve a stájerházakhoz, a polgári iskolabeliek Lékára, a kath. elemi fiuiskola növendékei pedig az Ó-házon és Hétkuton át Rőtre rándulnak ki.

— **Dalestély.** A kőszegi *Konkordia* férfi dalegyesület a koronázási jubileum alkalmával e hó 8-án a sörház-kertben tűzijátékkal egybekötött dalestélyt rendez. Fölülfizetéseket az egyletbeliek köszönő fogadnak s azokat nyilvánosan nyugtázzák.

— **Megbukott népünnep.** Pénteken este még bizonyosnak látszott, hogy a koronázás jubileumi napján szerdán, délután az erdőn nagy népünnep lesz. *Ember tervez, Isten végez*; vagyis: az inicziátivát némelyek megragadták ugyan, de a kivitelnél aláhanyatlottak gyenge kezeink. Vagyunk a mik voltunk; leszünk, a mik vagyunk: csendes polgárai a hazánk.

— **Hymen.** Leitner Nandor helybeli magánzó május hó 29-én tartotta egybekelését Ozoly Mariska kisasszonynyal, Ozoly József nyugalmazott herczegi számtartó kedves leányával. Gratulálunk! — Szabó Elek volt kőszeg járási, most felső-őri főszolgabiró jegyet váltott csébi Esső Ilonával Tapolczán.

— **Halálozás.** Wallner Ignácz, e város kiérdemült tanitója f. é. május hó 28-án meghalt Sopronban, hol 17 évig élt nyugalomban fiainál. 1837-től 1875-ig viselte a megboldogult Kőszegen a tanitói tisztet, nevelvén, tanitván a leendő anyakát. Most, hogy elköltözött, nem egy öreganya siratja benne egykori tanitóját. Wallner Ignácz nem csupán a szoros értelemben vett tanitás terén szerzett érdemeket, hanem kivált a többi között a zenészeti téren is. Mint zenész és a kőszegi zeneegyesület elnöke sokak elismerését vivta ki. Egyszerü polgár létére becsületes, minden jó és nemesért lelkesülő lénye példányképe volt egy derék embernek, kit mindenki szeretet és becsült. Pályáját 1827-ben kezdte Pecsenyéden, honnan egy év mulva Szt.-Margitára került és 1833-ban altanitói minőségben Sopronba. Innen 1837-ben Kőszegre jött, hol 1870-ig kizárólag a leányokat tanitotta. Sok elismerésben részesült a felsőbb hatóság részéről, a többi között abban is, hogy 1875-ben mintatanitónak nevezte ki a helytartó-tanács és 1873-ban ő felsége aranyérdemkeresztel tüntette ki. Kőszegen iskolaszéki tag volt és városi képviselő. 1861-ben a kőszegi zeneegyesület elnökévé választotta, mely tisztséget 1a éven át viselte és 1873-ban ujra elvállalta. A zeneegyesület élen nagy tevékenységet fejtett ki. Ide csődített egy egész sereg müértőt a hangversenyekre, szaporitotta az egyesület vagyonát és nagyban előmozditotta a klasszikus zene fejlesztését. A zenekarban épen oly jól játszott hegedün, violán, mint verte szükség esetén a dobot. 1875-ben Kőszeg szab. kir. város képviselő-testülete sok évi működése- és bokros érdemeiért évi 600 frtnyi kegydijat szavazott meg neki, a mikor azután Sopronban költözött ott működő derék fiaihoz. 1887-ben aranymenyegzőjét ülte kedves élete párjával, ki a f. év január havában költözött jobb létre. E gyászeset annyira hatott a 83 éves férfiura, hogy folytonos busongás között öt hónap

---

tettek meg saját országukban, az alkotmányára mindendenkor annyira féltékeny Magyarországban.

Féltékeny is volt nemzetünk a koronázás megtartására, szoritotta uratkodóit, hogy magukat megkoronáztassák és ha megtörtént, hogy valamelyikük koronázatlanul maradt, vonakodott őket oly törvényeseknek elismerni mint azokat, a kiknek homlokát Szent István koronája érintette. S a királyok maguk is siettek személyöket a népszerüség e fényes jelével ékesiteni; II. József idejéig csak egy király akad, a ki koronázva nem volt, s igy a nemzet szükségét sem látta annak, hogy a koronázás kötelező voltát törvénybe igtassa. II. József eljárása gondolkodóba ejté a nemzetet és az 1791-iki törvények közt már ott találjuk azt a rendelkezést, hogy az uj uralkodó hat hónap alatt tartozik magát megkoronáztatni.

Ugyanily fokozatos megállopodást látunk a koronázás helyét illetőleg. Szent István megkoronáztatása Esztergomban történt, Aba Sámuelé Csanádon, a többi király I. Ferdinándig, Székesfehérváron koronáztatta magát, ezentúl a Habsburgok Pozsonyt szemelték ki koronázó városnak, III. Ferdinánd és I. Ferencz kivételével, a kik közül az előbbi Sopronban az utóbbi Budán részesült a szent kenetben. Csak az 1848-ki törvény hozás mondotta ki, hogy a koronázás tényének Pesten kell történnie, s ezzel is jelezni akarta ama nagy fontosságot, melyet az emlékezetes országgyülés jövőbe látó szeme a magyar metropolisnak tulajdonitott.

A koronázás szertartásának pontos meghatározását meg nem kisérthetjük, mert képe az idők folyamában elmosódott.

Három kellék azonban mindig és mindenütt előfordul; a koronázás csak akkor törvényes, ha 1. Szent István koronájával, 2. hitlevél és 3. eskü mellett történik. Vannak ezenkivül még más körülmények, melyek minden koronázásnál előfordulnak és nagyobb fontosságuak puszta szertartásnál. Ilyen hogy a koronázás mindig csak szentegyházban, ünnepélyes isteni tisztelet alkalmával megyen végbe, hogy a király ilyenkor áldozik és az ünnepélyes kardvágást teszi, annak jeléül, hogy az országot bármely világtáj felől jövő ellenféllel szemben meg fogja védeni.

— Mindennek központja azonban a szent korona, a többi szertartás is csupán annak jellegét egésziti ki.

A kőszegi árvaház régen és most.

(Vége.)

Mióta Varga Mihály kikerült a kőszegi Kelcz-Adelffy-féle árvaházból és megirta humoristikus életképeit, azóta jó sok idő telt el s a festett intézetben is nagyot változtak a viszonyok. És ez nem csak a nevelésügy általános előhaladásának és az intézet jobb anyagi viszonyainak tudható be, hanem főleg a nevelő gondnokok szerencsés megválasztásában és a főgondnok jobb intenczióiban keresendő. Ha régente a vezetéssel megbizott gondnok teendőit jól-rosszul a növendékekből kikerült instruktorok teljesitették: ma a gondnok és e melleje rendelt segédgondnok nem ruházzák át másra a felügyelet jogát és a nevelésben is maguk járnak el, még pedig nagy tapintattal és sikerrel; ha azelőtt a koplalásban és egyéb nélkülözésekben volt a növendéknek részök és a vessző alkalmazása a büntetés alsó és legfelsőbb fokozata: ugy a növendékek most egyszerü bár, de elégséges mennyiségü és minőségü élelmezésben részesülnek és az intézetben a kor szinvonalán álló nevelési rendszer divik. A ki ma lép be a kőszegi árvaház lokalitásaiba; a ki mostanában figyeli meg az intézet kebelében uralkodó szellemet: az kellemesen lesz meglepetve a változások által, a melyeken az intézet az utolsó egy-két évtized alatt átesett. A hatalmas épület belseje modern átalakulásakon ment át s az intézet belélete a legjobb szellemről tanuskodik. Az ifju növendék kedves otthonra talál és biztos támogatásban részesül az intézet kebelében. Nem a bot fenyegeti hibájáért, hanem s jó példa kalauza neki. Nem a nélkülözések fenyegetik testi fejlődését, hanem az egyszerü bár, de egészséges falat szoktatja mértékletességre és józanságra. Hogy fogalma legyen az olvasónak az árvaház belső életéről, leirjuk itt röviden a növendékek életmódját s az intézetben uralkodó szokásokat akként, aminőknek azokat lenni magunk tapaszaltuk.

Van összesen 90 ifju: 47 fizetéses és 43 ingyenes, vagyis alapitványi helyen levő, kiknek nagyobb része gimnaziumba jár, kisebb része pedig az elemi iskolába. A legnagyobb fizetés 200 frt, melyért teljes ollátáson kivül ruházatban is részesül a növendék, de a tandijat magának kell megfizetnie és iskolai felszereléseiről is gondoskodnia. A kisebb fizetésüek és ingyenesek (tulajdonképeni árvák) minden szükségleteit az intézet szerzi be. Ruházatuk kőszegi posztóból készül, és pedig: kabátjuk kék, nadrágjuk és kalapjuk kékes-szürke szövetből. Lábbeli 4 párt kapnak, még pedig 1 pár ujat, 1 fejelést és 2 talpalást. Télen kékes-szürke csuklyás köpönyegben járnak. Czipőjét mindegyik maga tisztitja, meg van azonban engedve, hogy a tehetősebbek 1 frt havi dij mellett a házi szolga által végeztethessék e dolgukat, a ki ez esetben ágyukat is fölveti.

Fehérnemüt annyiszor váltanak, a hányszor tetszik, de a hanyagabbakat ellenőrzik, hogy egy hétnél tovább ne viseljék alsó ruhájukat. Reggel 5 órakor fölkelnek, fél 6 órakor imát végeznek és 7-ig tanulnak. Ekkor reggelihez ülnek és nyáron negyed, télen háromnegyed 8-kor iskolába mennek. Előadás után egy kis szabad időt élveznek, azután 12-ig előkészülnek leczkéjükre s ugy mennek az ebédlőbe. Ebéd után szabad idő, 1 órától háromnegyed 2-ig tanulás és ekkor iskolába indulnak mindig sorban. Iskolából hazajövet játékhoz foghatnak, de fél 5 órától 7-ig dologban vannak, mely 6 órakor 10 perczre megszakittatik. Szünet után egy negyed órára a nagyobbik tanteremben gyülekeznek, hol Irsik *Tanuló* czimü könyvéből felolvasás van, hogy a hallottakat gyakorlati alkalmazásba vehessék; másnap ugyanez időben illemszabályok adatnak elő. 7 órakor vacsora, 8 órakor

mulva ő maga is lehunyta szemeit. Május hó 30-án történt eltakarittatásán a helybeli kath. tanitó-testület is képviseltette magát egy tagja által. Nyugodjék békében!

— **Az országos vásár** vetekedett silányságban az ő elődjeivel. Kevés ember látogatott el hozzánk s az is csakhamar vissza iparkodott. A marhavásár aránylag látogatottabb volt. Felhajtatott 1200 db szarvasmarha és 301 ló. Ebből eladatott 563 db marha és 120 ló.

— **Rekruták.** A helybeli önkéntes tűzoltó-egyesületnél ujabb időben többen jelentkeztek tűzoltó szolgálatra. Ez nagyon helyes és örvendetes dolog! A tűzoltócsapatra ráfér egy kis szaporodás, valamint viszont elismerésre méltó, ha ifjaink köszhasznu intézményeinket segitik és, mint ebben az esetben, a polgárság vagyonának megmentésére vállalkoznak.

— **Ipariskolai vizsgálatok.** Az iparostanoncz iskola ez évi záróvizsgálatai e hó 14. és 15, napján lesznek megtartva, 12-én pedig a tanonczmunka-kiállitás terveztetik.

— **A kárpótlás.** Saufnauer Gottlieb helybeli lakosnak nem régen egy szarvasmarhája hullott el. Ennek baja mellett az volt a szerencséje, hogy az *állatvédő- és gyámolitó-szövetkezett* tagja, mert mint ilyen most 60 frtnyi kárpótlást kap. A szövetkezett tagjainak a száma már fölülhaladja a kétszázad, s azért egyre alig esik 30 kr.

— **Amerikai élet.** Milyen könnyü a megélés Amerikában, arról tanuskodnak Schwarzbach József volt polgártársunk, most amerikai lakosnak levelei, melyekben egyre azt hangoztatja, hogy: Amerikában meg lehet élni, ha az ember dolgozik. No lám, sok ember pedig azt hiszi, hogy az aranyok ugy teremnek ott, mint nálunk az alma a fán, vagy legalább is sült galambok repülnek a kivándorló szájába. Denique: a ki nem akar dolgozni, az ne menjen Amerikába.

— **Uj mészáros.** A virágzó mészáros iparnak Kőszegen ismét lesz uj üzője. Locsmándról jön valami Pfeiffermann Antal, ki a város-körön levő Neumann-féle házat vette meg és ott üzletet nyit.

— **Kinevezés.** Király ő felsége Varasdy Károly budapesti gyakorló ügyvédet és a szombathelyi kerület volt országgyűlési képviselőjét a szegedi itélőtáblához biróvá nevezte ki.

— **Telefonhálozat Szombathelyen.** Miután annyi előfizető jelentkezett, a mennyi a telefonhálózat létesitésének biztositására megkivántatott, Szombathelyen a telefonhálozat elkészitésének munkálatait már legközelebb megkezdik.

— **Déli vasut.** A koronázás jubileumi alkalmából f. é. junius hó 5, 6 és 7-én a gyorsvonat kivételével valamennyi menetrendszerinti vonatnál, valamint a Nagy-Kanizsáról f. é. junius hó 8-án éjjel 12 óra 23 perczkor induló 208. sz. vonatnál a déli vasut székesfehérvár-csáktornyai, székesfehérvár-komárom-ujszőnyi és szombathely-barcsi vonalán, ugy szintén Kőszeg állomásán 14 napig érvényes rendkivül mérsékelt áru menettérti jegyek adatnak ki, melyekkel a visszautazás kétszer, tetszés szerinti állomáson félbe szakitható. — Azonkivül f. é. junius hó 6-án Ő-felségének a királynak ünnepélyes bevonulása napján Székesfehérvárról Budapest déli vasutra egy külön személyvonat közlekedik, mely Székesfehérvárról délelőtt 10 óra 15 perczkor indul és Budapestre délután 12 óra 12 perczkor érkezik. Hasonlóképen a f. é. junius hó 7-én történő kivihágitás után Budapest déli vasutról Székesfehérvárra egy külön személyvonat fog bevezettetni, a mely vonat Budapest déli vasutról junius hó 7. és 8. közötti éjjel 12 óra 5 perczkor indul és Székesfehérvárra 2 óra 35 perczkor érkezik. — Mindkét személyvonat a budapest-székesfehérvári vonal valamennyi állomásán és megállóhelyén meg fog állani. — A menettérti jegyek ára, valamint a különvonatok menetrendjére vonatkozó közelebbi adatok a már kifüggesztett illető hirdetményből vehetők ki.

---

ima és lefekvés. Nyáron 4—5-ig szabad idő, 5-től ½8-ig 10 percznyi megszakitással tanulás, fel 8-kor vacsora, tél 9-kor esti ima és utána lefekvés.

Szerdán és szombaton délután a gimnazisták nagyobb sétára mennek a szabadba, és pedig mindig az egyik gondnok vezetése alatt.

Az elemi iskolatak ilyen sétát csütörtökön végeznek, délelőtt és delután. Téli időben szünnapokon a korcsolyázás, szánkázás járja; nyáron a labdázás, fürdözés, tornászás.

A studiumot 3 tanteremben végzi a 3 csoportba felosztott (40—30—20) tanuló a kellő ellenőrzés mellett. Instruktorok is vannak, de a főinstruktorok maguk a gondnokok. Az ifjak között természetesen szintén vannak állandó hivatalnokok: duktorok, ebédlő-felvigyazó, kenyéroszto, háló- és betegszoba-felügyelők, ruhafelügyelő stb. stb.

Az élelmezés a következőkből áll: Reggeliro mindennap rántott leves és rozskenyér. (Tizennyolcz kenyeret sütnek naponkint.) Ebédre közönségesen leves és főzelék hussal; vasárnapon leves, marhahus mártással vagy effélével és főzelék sülttel vagy füstölt hussal; ünnepnap negyedik tál ételnek sült, salátával vagy mással. Ozsonnára kenyeret kapnak, őszszel, eszerint, a milyen a termés, gyümölcsesel. Vacsorára levest, főzeléket hus nélkül. Néha egy kis borocska is jár.

Hálószoba 7 van és azokban csupán csak vaságy szalmazsákkal, lószőrmatraczczal és vánkossal; takaróul pedig pokrócz és paplan. Minden hálószobában egy felügyelő őrködik a rendre és tisztaságra. A mosakodásnál szintén van felügyelő, s ha valamelyik fél a viztől, az biztos, hogy a cseléd keze alá kerül.

Ezekből áll ma napság az árvaházi élet, ilyeneket láthat mindenki, aki fáradságot vesz magának és betekint e humánus intézetbe. Eletvidor ifjakat fog ott találni; rendet, tisztaságot; mindenek fölött pedig helyes neveleszi rendszert. *Szemfüles.*

— **Kimutatása** a soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara 1891. évi tényleges bevételeinek és kiadásainak.

Bevétel:

1.	Pénztár maradvány 1890. év végével	23.156 frt	53 kr
2.	Illeték fejében befolyt	14.956 „	17 „
3.	Kamat „ időlegelhelyezett tőkék után	658 „	99 „
4.	A kamara helyiség egy részének albérlete fejében	250 „	— „
5.	Védjegy lajstromzási dij fejében .	50 „	— „
6.	Visszafizetett előlegek	210 „	— „
7.	Selejtpapir után	7 „	70 „
8.	2 drb. tej- és vaj-szövetkezeti részvény után	53 „	02 „
9.	A győri kamarától adólajstromok másolásáért	80 „	48 „
	Összesen	39.449 „	89 „

Kiadás:

1.	Lakbér a kamara helyiségéért . .	1030 frt	— kr
2.	Evi fizetések, lakbérek és napidijakra	7629 „	96 „
3.	Irodaszerekre	249 „	44 „
4.	Nyomtatványokra	1196 „	35 „
5.	Könyvek, hirlapok és könyvkötő munkákra	356 „	53 „
6.	Fütésre	191 „	10 „
7.	Világitásra	50 „	77 „
8.	Adólajstromok másolásáért . . .	346 „	96½
9.	Póstabérre	110 „	— „
10.	Járulék kereskedelmi és ipariskolák	755 „	— „
11.	„ a nyugdijalaphoz	5524 „	— „
12.	Ösztöndij iparos szakoktatást hallgatóknak	195 „	— „
13.	Utazási költségekre	556 „	15 „
14.	Hirlapi hirdetésekre	402 „	10 „
15.	Előre nem látott kiadásokra . . .	205 „	91 „
16.	Túlfizetések után visszatéritett kamarai illetékek	17 „	11½
17.	Fizetések előlegekre	200 „	— „
18.	Távbeszélő bére	72 „	— „
19.	Kölcsön a győri kereskedelmi és iparkamarának	2000 „	— „
	Összesen	21.088 „	39 „

— **Hirdetmény.** Ő nagym. a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur értesitése szerint a román kormány utasitotta a román vámhivatalokat, hogy a tiszta fonalhulladékból készült pamutszöveteket a Romániába való bevitelnél az 1891. évi julius hó 11-én hatályba lépett általános vámtarifa 278 száma szerint 100 kilogrammonkint 60 frankkal vámkezeljék, miáltal beszüntetett azon eljárás, melynél fogva az osztrák-magyar monarchiából származó és tiszta fonalhulladékból készült barchent, kelmek stb. szöveteket az emlitett általános vámtarifa 79 száma szerint 100 kilogrammonkint 200 frankkal vámkezelték. A miről ezennel értesitjük az érdekelt köröket. Sopron, 1892. május hóban.

— **Kirándulás a bécsi nemzetközi zene és szinművészeti kiállitásra.** Alulirott szinházi-ügynökség szem előtt tartva a magyar szinészet érdekeit, a nemrég megnyilt szinészeti-kiállitás alkalmából társas kirándulást rendez Bécsbe, úgy a szinészeti-kiállitás, mint az osztrák főváros egyéb nevezetességeinek megtekintése czéljából. Nem nyereség vágya sarkal bennünket a kirándulás rendezésénél, hanem a magyar szinészet jövőjét tartjuk szemünk előtt, a midőn alkalmat adunk arra, hogy minden magyar szinész és szinügybarát jelentéktelen költséggel megtekinthesse a bécsi szinészeti kirándulást és Bécs város nevezetességeit. Örökké emlékezetes napokat, olcsó, de kellemes szórakozást akarunk szerezni mindazoknak, akik tervünket támogatják, de kirándulásunknak kellemes oldala mellett tanulságos alapja is lesz. A kirándulást julius 4-ere határoztuk és az utazással együtt négy napig fog tartani. A következőkben van szerencsénk közölni a kirándulás részletes programmját: Első nap. (Julius 4-én.) Reggel 7 órakor indulás a központi pálya-udvarból külön vonattal, mely kizárólag másod-osztályu kocsikból fog állani. Győrben villás reggeli. Délután 1 órakor érkezés Bécsbe. Az összes résztvevők a már külön megrendelt kocsikon a kijelölt szállodákban szállásoltattnak el. D. u. 3 órakor összejövetel a „Kronprinz Rudolf“ szállodában. Onnan külön lóvonatokan indulás a kiállitás területére, hol a kiállitási igazgatóság a kirándulókat hivatalosan fogadni fogja. D. u. 5 órakor társasebéd a kiállitás területén. Este ½8 órakor diszelőadás a kiállitási szinházban a kirándulók tiszteletére. Második nap. (Julius 5-én.) Reggel 9 órakor a kiállitás megtekintése. 11 órakor villásreggeli a kiállitás területén. 12 órakor a kiállitási szinházban Matinée, a magy. kir. opera és több elsőrendü szinház tagjainak közreműködésével. D. u. 2 órakor kirándulás külön lóvonatokkal Schönbrunnba. D. u. 5 órakor ebéd Hitzingben. Harmadik nap. (Julius 6-án.) D. e. 9 órakor a „Kunsthistorisches Muzeum“ és a Kapuczinusok kriptájának megtekintése. 12 órakor villásreggeli egy belvárosi vendéglőben. D. u. 3 órakor a Prater összes nevezetességeinek megtekintése. 5 órakor ebéd a Praterban levő „3 ik kávéházhoz“ czimzett vendéglőben. Este fél 8 órakor előadás a „Carl Theaterben“ a kirándulók tiszteletére. Negyedik nap. (Julius 7-én.) Visszautazás tetszés szerint, mert minden kiránduló az elindulással a visszautazásra szóló jegyet is megkapja. A fenti programm a bécsi kiállitás bizottságával állapittatott meg. Minden egyes résztvevő huszonöt forintot fizet, amelyben benne van az utiköltség oda és vissza, a szálloda és a fentjelzett programm szerint a teljes ellátás. Megjegyezzük még, hogy a kirándulás rendezését a magyar szinházi ügynökség vezetőin kivül Alszeghy Kálmán úr, a m. kir. operaház főrendezője, Gerő Károly és Szirmai Imre urak voltak szivesek elvállalni. — Jelentkezni lehet junius 25-ig a magyar szinházi ügynökség irodájában, (Budapest, kerepesi-bazár I. em.) s a résztvevők kéretnek a jelentkezés alkalmával öt forintot előre lefizetni. Budapest, 1892. május hó 26-án. A magyar szinházi ügynökség (Kerepesi-bazár I. em. 4.)

Irodalom.

— **A Becsben megjelenő „Honi Hangok“** czimü szépirodalmi képes havilap kiadott egy 57 főből álló csoportképét, mely Magyarország első évezredben összes uralkodóinak arczképet ábrázolja. A 83 — ctm. hosszu és 63 ctm. magasságu kép Krajcsovits Kálmán a „Honi Hangok“ kiadója által hiteles források nyomán, nevezetesen pedig a Nádasdy-féle codex, régi pénzérmek — a királyi házi képcsarnok, valamint az udvari családi hitbizományi levéltár adatai szerint össze van állitva, s úgy az egyes arcz — s országos jelvények rajzolatai, valamint a könyomdai kivitel tekintetében sikerült műnek nevezhető. E vállalat tiszta jövedelmének egy része a „felvidéki inségesek“ felsegélyezésére van szánva, mely czim alatt a vállalkozók jelentékeny összeget a nagym: magy: kir. belügyminiszteriumhoz máris beszolgáltattak. Reméljük, hogy a közönség ezen minden családi hajléknak diszéül szolgálható érdekes képnek 2. forint áráni megszerzése által a jótékony czélt hathatólag előmozditani fogja.

— **„Arany háló“** czimmel igen érdekes regény jelenik meg legközelebb a „Magyar Nők Lapja“ regénymellékletén Vörös Juliannától, a fiatal irónők e tehetséges tagjától. Az „Aranyháló“ egy magyar származású milliomos hölgy, a kiért temérdek férfi sziv törik meg s aki elvégre saját hálójában pusztul el. A mai társadalmi élet fény- és árnyoldala ritkán ecseteltetett még oly igaz szinekkel, mint e regényben s a kidomboritott igazságoknak és tanulságoknak nagy hasznát vehetik azok, akik mások tapasztalatain is szeretnek okulni. A „Magyar Nők Lapjának“ különben a 21-ik száma is olyan érdekes tartalommal jelent meg, hogy mindenki élvezettel ogja olvasni különösen Pajor Istvánnak „A keresztelő“ és Róna Bélának „Hamadárrá“ czimü versét, továbbá Brankovics Györgynek: „Ella, Olga, Róza“ s Vécsei Erzsikének: „A két Tarnai czimü elbeszélését; Tasnádi Annának: „A földesúr leánya“ és P. Szabó Endrének: „Egy bünvizsgálat“ czimü regényét; végre „A nőipar-müvészet kiállitásról“, „A kotló és csibéiről“, „A petroleumról“ s a többi közhasznú dologról szóló czikkeket. Igen sikerültek Duse Eleonóra, a hires olasz szinésznő képei is. A „Magyar Nők Lapjának“ kiadóhivatala (Budapest, Kishid-utcza 9. szám) szivesen küld portómentesen bárkinek mutatványszámokat.

Felelős szerkesztő: *Wittinger Antal.*
Kiadó-laptulajdonos: *Feigl Gyula.*

Nyilt-tér.

Slyeem-grenadineket feketo és egyébb szinekben méterenként 95 krtól 9 frt 25 krig 18 különféle fajtában) szállit, megrendelt egyes öltönyökre vagy egész végekben is póstabér- és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállitó) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordultával küldetnek. Svájczba czimzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

HIRDETESEK.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldott végrehajtó az 1881. évi LX. t.cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a kőszegi kir. járásbiróság 1456/892 számu végzése által Csacsinovits Antalné részére Hodits Simon és Németh József ellen 243 frt tőke és járulékai erejéig elrendelt biztositási végrehajtás foganatositása alkalmával biróilag le foglalt és 510 frt becsült 1 tehén, 3 csikó, 1 borjuból álló ingóságok 273 frt tőke, ennek 1891 év szeptember hó 26 napjától járó 6% kamatai 41 frt 8 kr., megállapitott eddigi és az ezutáni költségek erejéig nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a kőszegi kir. járásbiróság 1596 sz. kiküldést rendelő végzés folytán Csajtán leendő eszközlésére

1892-ik évi junius hó 11-ik napjának délelőtt 10 órája

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapitott feltételek szerint lesz fizetendő.

Kelt Kőszegen, 1892-dik évi május hó 21-ik napján.

Rusa Gyula,
kir. birósági végrehajtó.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy **Lakits Ferencz** utóajánlat tevő és végrehajtatónak **Amsits Ferencz** és érdektársai végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a kőszegi királyi járásbiróság területén lévő, a podgoriai 24-ik sz. tjkvben A I 1—15 sor és 17 házsz. alatt felvett ⅛ telki ingatlanokra 401 frt 50 kr. és † 271 hr. sz. szántóra 22 frt utóajánlati árban az ujabbi árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok

az 1892. évi junius hó 22-ik napján délelőtt 10 órakor Podgoria község házánál

megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. törvényczikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyiminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kőszegen, 1892 ik évi ápril hó 30-án.

A kőszegi királyi járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Terplán,
kir. aljbiró.

Hirdetmény.

Van szerencsénk szives tudomásul hozni, hogy mi f. é. julius hó 1-től kezdve **O-Hodásztól** a **Rohonczi állomásig** lévő keskenyvágányú erdei vasútunkon az üzemet megnyitjuk és mindennemü **köveknek** és **kavicsnak** szállitását saját görkocsijainkkal nagyon kedvezményes szállitási dij mellett elvállaljuk. Kötések nagyobb évi szállitásokra előnyben részesülnek.

Szives ajánlatokat átvesznek a vasúttulajdonosok:

Junker és Gaertner,
Budapest, IV. váczi-utcza 21.

Faszállitó—vállalkozóknak.

Évenkénti 5000 erdei öl tüzi-fának, valamint egyébb köanyagoknak szállittatása egy tisztességes és óvadékképes vállalkozónak 4 évre átadatik. A szállitás saját görkocsijainkkal a Rohoncz vasut-állomás melletti 12 kilométer hosszu erdei vasúton eszközöltetik és az üzem f. é. julius hó 1-én megkezdhető.

Ajánlatok átadandók a vasúttulajdonosoknak:

Junker és Gaertner,
Budapest, IV. váczi-utcza 21.

Cjúz, köszvény, tagszaggatás, fejfájás, czipőfádalom háttájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-enyhitő szer és majdnem minden gyógyszertárban kapható 40 és 60 krért. Minthogy utánzások léteznek, ennélfogva mindig határozottan:

„Horgony-Pain-Expeller"

kérendő.

Jeles könyvek

rendkivüli olcsó árak mellett, jó állapotban megrendelhetők

Heckenast G. utóda (Drodtleff R.)

kiadóhivatalában Pozsonyban.

Babics Kálmán. Széptan vagy aesztetika. (u. 8-r. 321 lap) 2.80 helyett csak 90 kr. Legjobb aesztetika, nélkülözhetetlen minden müvelt ember részére.

Fodor Dezső. Utasitás a házadó ügyekben, háztulajdonosok és házkezelők részére (n. 8-r. 56 l.) 50 kr. helyett csak 20 kr. Minden háztulajdonosnak ajánlható.

Karola költeményei. (12-r. 162 l.) 1.40 helyett csak 30 kr. Alkalmas ajándék hölgyek részére.

Kiraly János, dr. A pozsonyi nagy-dunai vám- és rév-jog története. Levéltári adatok nyomán. (n. 8-r. 178 lap.) 2 frt helyett csak 1 frt. Kitünő legujabb forrásmü a magyar történethez.

Kofránvi Adolf, dr. A Gräfenbergi hidegviz-gyógymód. Népszerü irályban tájékozásra a vizi kezelésnél (8-r. 212 l.) 1.50 helyett csak 1 frt. Kitünő utmutató a hidegviz-gyódmód használatához, sokkal becsesebb mint Kneipp vizkurája

Orbok Mór. Tréfás mértani feladványok gyüjteménye Ifjak és más korbelieknek hasznos mulattatására kidolgozva. A szöveg közé nyomott 117 képpel. (8-r. 74 lap.) 50 kr. helyett csak 30 kr. Tanulságos és mulattató gazdag tartalmu könyvek, a fiatalságnak és nevelő uraknak.

Orbok Mór. Tréfás számtani feladványok gyüjteménye. Ifjak és más korbelieknek hasznos szórakoztatására. (8-r. 80 l.) 70 kr. helyett csak 30 kr.

Paedagogiai Plutarch: Orbók Mór, Paedagogiai Plutarch. Jelesebb paedagogusok, kiválóbb tanférfiak arczkép- és életrajz gyüjteménye I II diszes kötet (n 8-r. 564 lap.) 4 frt helyett csak 2 frt 50 kr. A nm. közoktatásügyi minisztérium által melegen ajánlva. Egy tanár urnak könyvtárából sem szabadna hiányozni.

Peress Sándor. Verses köszöntő könyv. Gyermekeinknek. (16-r. 30 l.) 20 kr. helyett csak 10 kr. szép tartalmu köszöntőkönyv, különféle alkalmakra.

Samarjai Károly, dr. A pozsonyi régi és uj szinház. Töredékek Pozsony multja és jelenéről magyar és német nyelven. 2 képpel (8-r. 54 l.) 40 kr. helyett csak 20 kr. Jókai-féle stilusban tartott vázlat, a legrégibb magyar szinház felöl.

Schulpe György, dr. Felhők és csillagok. Költemények s egy elbeszélés. (16-r. 88 l.) 60 kr. helyett csak 30 kr. Egy tehetséges ifju magyar iró, ki ezen költemények által magának uj pártfogókat hóditott.

Schulpe György, dr. Tanulmányok az irodalom, jog- és kulturtörténet terén (n. 8-r 52 l.) 40 kr. helyet csak 20. Minden müvelt emberre nézve érdekes.

Tanitók évkönyve. Tanárok, tanitók s tanitóképző intézeti növendékek használatára. Szerkesztette Orbók Mór I frt 20 kr. helyett csak 30 kr. Költöibb és olcsóbb mint bármely jegyzőkönyv, képekkel. Alkalmi ajándék tanároknak.

Toth Sándor. dr. Távol, közel. Ujabb elbeszélések. (8-r. 206 l.) 1 frt 20 kr. helyett csak 60 kr. Öt érdekes elbeszélés, a legjelesebb birálatok kitünőnek bizonyitottak.

Jó zeneművek, csinos kiállitásban.

Bánó Sándor. Képek a pozsonyi ligetből. Diszes keringő (Walzer) 1 frt helyett csak 20 kr.

Eisvogel Ferl. 30 év utáu. Keringő. 40 kr. helyett csak 20 kr.

Korbal Ferencz. Gyapjas bundám (képdal irta Samarjay Károly. 30 kr. helyett csak 20 kr.

Mader Rezső. Pozsonyi tüzoltó-induló. 60 kr. helyett csak 20 kr.

Radnyánszky János. Izabella-csárdás. 50 kr. helyett csak 20 kr.

Rudnyánszky János. Kék ibolya. Lengyelke zongorára 50 kr. helyett csak 20 kr.

Welf Zsiga. Kereskedelem és ipar. Polka. 40 kr. helyett csak 20 kr.

!! Jeles könyvek és diszes kötek jó állapotban !!

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz,

(Glasur)

legkitünöbb mázoló-szer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára frt 1.35 kr. 1 kis palaczk 68 kr.

Viaszk-kenőcs,

legjobb és legegyszerübbb eeresztő-szerkemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr. Mindenkor kapható:

Unger Józsefnél, Kőszegen.

Védjegy 19. és 20. sz.

Az általánosan ismert, jó hirnévnek örvendő s több oldalulag kikitüntett sósborszesz készitményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyeimet módositom s arra kék nyomatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SOSBORSZESZ

általánosan elismert kitünő hiziszer; különösen a **bedörzsölés-kenő gyuró gyógymódnál (massage)** igen jó hatásu. Ajánlható egyszersmind **fogtisztitó szerül** is, a mennyiben a **fogak fényét** elősegiti, a **toghust erösbiti** és a **száj tiszta, szagtalan izt** nyer a szesz elpárolgása után, ugyszintén **fejmosásra** is a **hajidegek** erösitésére, a **fejkorpaképződés megakadályozására és annak megszüntetésére.**

Egy nagy üveg ára 90 kr., egy kisebb üveg ára 45 kr.

BRÁZAY KÁLMÁN,

Budapesten, IV. ker., muzeum-körut 23. sz.

Kapható Köszegen: Schneller Ernő, Fuchs Ferencz, Unger József, Handley Vilmos, Pollák Sándor, Waisbecker Ede, Jánosa Gyula és Wentzl Ede kereskedőknél.

Hirdetmény.

Ő császári és apostoli királyi felségének

1892. január hó 8-án kelt legfelső elhatározása folytán szennel megindittatik a

XVI. magyar kir. államsorsjáték,

melynek tiszta jövedelme

a „Magyar Hirlapirok nyugdijintézete", a szükölvudvarhelyi „Mária Valéria" gyermekkert, az országos közegészségi egyesület szamaritánus bizottsága, a fiumei gyermekmenház, a vagyontalan m. kir. hivatalnokok özvegyei és árvái részére alakitandó alap, a mármarosszigeti közkórház, a Temesvárott tervezett közkórház, a budapesti általános poliklinikai egyesület és a munkácsi közkórház javára fog forditatni. E sorsjáték összes 3435-ben megállapitott nyereményei az alább következő játékterv szerint

160 000 forintra rugnak és pedig:

1 főnyeremény	. . .	60.000 frttal	300 nyer egy. 50 frt. 15.000 frt
1 nyeremény	. . .	10.000 „	
3 nyer egyenk.	5000 frt.	15.000 „	3000 sor nyer 10 „ 30.000 „
10 „ „	1000 „	10.000 „	
20 „ „	500 „	10.000 „	
100 „ „	100 „	10.000 „	

A kaszás visszavonhatatlanul 1892 évi junius 23-án történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal a. é. van megállapitva.

Sorsjegyek kaphatók a lotto-igazgatóságnál Budapesten (Post fővárnász folyosóit), hova a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő; valamennyi lotto-, és szabóvállalatnál a legtöbb tanintézetnél, a bécsi „Mercur"-nál és minden városban és szivarüzletben helyszinen felállitott árusitó helyeken jegyezhető köszönet. M. kir. Lotto-igazgatóság.

Budapesten, 1892. április hó 1-én.

Szép minták magánvevőknek ingyen és bérmentve.

Mintakönyvek szabók számára bérmentetlen.

Öltözékeknek való kelmék.

Peruvien és Dosking a magas klérus számára, szabályszerü kelmék cs. és kir. tiszti egyenruháknak, aggharozosok-, tüzoltók-, tornászok- és liberináknak, billárd- és játékasztalokra való posztó, (loden), vizhatlan vadász abatoknak, mosókelmek, utazoplaidek 4—14 frtig stb. Aki olcsó, tisztességes, tartós, tiszta gyapjus posztóárukat és nem olcsó rongyokat, melyek minden oldalról vevésre ajánltatnak és alig érdemesek a szabó ollójára, akar venni, forduljon

Stikarovsky Jánoshoz Brünnben

Ausztria-Magyarország legnagyobb posztógyára.

Figyelmeztetésül! A n. é. közönség oly czégek elöl, melyek 3·10 méter hosszu „maradékokat", „szelvényeket", és ugynevezett „metszelékeket" salon öltözékekre hirdetnek, megintetik.

Már az egyenlő hosszuság bejelentésben látszik a nyilt szédelgés, mert az ilyen maradékok stb. divattalan, rossz, eladhatatlan darabokból lesznek összeállitva. Ilyen nyuzadék áru, melyet ezen czégek már a második vagy harmadik eladótól vesznek, alig ér a vevőárnak egy harmadát.

Szétküldés utánvét mellett csak 10 frton felül bérmentve. — Levelezés német, magyar, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Köszegen.